

Ympäristösuojelulain 115d §:n mukainen ilmoituspäätös eläinsuojan toiminnan muuttamisesta, Jurmun Maatila Oy, Sarakylä, Pudasjärvi

OULYMP 26.03.2026
3998/11.01.01/2025

Asia Jurmun Maatila Oy:n ympäristösuojelulain 115 d §:n mukainen ilmoituspäätös eläinsuojan toiminnan muuttamisesta Pudasjärven kaupungin Sarakylässä kiinteistöllä Leililä 615-411-74-4.

Hakija Jurmun Maatila Oy
y-tunnus 2985230-3

Hakijan osoitetiedot ovat päätöksen liitteessä 1, jota ei julkaista verkkosivuilla.

Asian valmistelija Nina Keränen, ympäristötarkastaja p. 040 1865 409

Luvan hakemisperuste

Toiminta on ilmoituksenvaraista ympäristösuojelulain (527/2014) 115 a §:n sekä liitteen 4 kohdan 5 a) perusteella (eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 lypsylehmälle, ja joka ei ole ympäristöluvanvarainen liitteen 1 perusteella).

Ympäristösuojelulain 115 a §:n 2 momentin mukaan ilmoitus on lisäksi tehtävä ilmoituksenvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävästä tai muusta toiminnan olennaisesta muuttamisesta.

Lupaviranomaisen toimivalta

Kunnan ympäristösuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen ympäristösuojelulain 115 a §:n 4 momentin perusteella. Ympäristösuojelulain 115 a §:n 5 momentin mukaan toiminnan muuttamista koskeva ilmoitus tehdään sille viranomaiselle, jonka toimivaltaan kuuluu käsitellä vastaavaa uutta toimintaa koskeva ilmoitus.

Pudasjärven kaupungin ympäristösuojeluviranomaisena toimii Oulunkaaren ympäristölautakunta.

Asian vireilletulo

Ilmoitus on saapunut Oulunkaaren ympäristöpalveluille 13.3.2025 ja sitä on täydennetty 28.5.2025, 29.10.2025 sekä 8.1.2026.

Alueen sijainti

Eläinsuoja sijaitsee Pudasjärven kaupungin Sarakylässä kiinteistöllä Leililä 615-411-74-4, noin 54 kilometriä Pudasjärven keskustasta pohjoiskoilliseen.

Luvat ja sopimukset

Oulunkaaren ympäristölautakunta on päätöksellään 31.1.2019 § 4 myöntänyt Sirpa ja Juhani Jurmulle ympäristöluvan eläinsuojan toiminnalle. Luvan mukaan eläinsuojaan saadaan sijoittaa enintään 122 lypsylehmää, 42 hiehoa, 29 lehmävasikkaa (6-12 kk) ja 21 alle 6 kk ikäistä vasikkaa eli yhteensä 1619,9 eläinyksikköä. Ympäristötarkastaja on tehnyt viranhaltijapäätöksellään 9.7.2019 § 24 ympäristösuojelulain 92 §:n

mukaisen luvan selventämisen. Selventämisessä lupa on siirretty koskeman Jurmun Maatila Oy:tä sekä korjattu eläinmäärät niin, että eläinsuojaan on saanut sijoittaa enintään 133 lehmää, 42 hiehoa, 29 vasikkaa (6-12 kk) ja 26 alle 6 kk ikäistä vasikkaa eli yhteensä 1747,2 eläinyksikköä.

Alueen kaavoitustilanne ja ympäristö

Alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa alueella ei ole merkintöjä. Lähimmät kaavamerkinnot koskevat Livojokea (noin 1,1 kilometrin etäisyydellä tilasta), joka on merkitty 2. vaihemaakuntakaavassa tärkeäksi melonta- tai vesiretkelyreitiksi sekä 3. vaihemaakuntakaavassa arvokkaaksi vesistöksi.

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, Piste, sijaitsee noin 4,3 kilometrin päässä tilasta.

Lähin vesistö, Kouvanjoki, sijaitsee noin 420 metriä uudesta eläinsuojasta länteen. Kouvanjoki laskee Livojokeen noin 1,1 kilometrin päässä tilasta.

Alle 500 metrin etäisyydellä talouskeskuksesta on karttatarkastelun perusteella 3 asuinrakennusta. Lähin naapurin asuinrakennus sijaitsee uudesta eläinsuojasta noin 115 metrin päässä. Uudesta lantalasta etäisyys lähimpään asuinrakennukseen on noin 270 metriä. Naapurikiinteistöllä sijaitsee pieni lammastila.

Lähin luonnonsuojelualue, yksityinen luonnonsuojelualue Saraniemi, sijaitsee noin 1 kilometrin päässä tilakeskuksesta itään. Tilakeskuksen läheisyydessä ei sijaitse tunnettuja muinasjäännöksiä eikä metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä.

Sähkölinja kulkee lähimmillään noin 25 metrin etäisyydellä suunnitellusta uudesta kuivalantalasta.

Toiminnan kuvaus

Kyseessä on ilmoitus olemassa olevan lypsylehmätilan eläinmäärän lisäämisestä sekä uuden eläinsuojan ja kuivalantalalan rakentamisesta. Nykyisin tilalla on ympäristölupa ja sitä koskeva luvan selvitys 133 lehmälle, 42 hieholla, 29 6-12 kk ikäiselle vasikalle ja 26 alle 6 kk ikäiselle vasikalle.

Toiminnan muutoksen myötä eläinsuojiin sijoitetaan 151 lypsylehmää, 42 hiehoa, 30 6-12kk ikäistä lehmävasikkaa, 20 alle 6 kk ikäistä lehmävasikkaa ja 5 alle 6 kk ikäistä sonnivasikkaa. Eläinyksikköinä toiminta laajenee alkuperäisestä (ennen luvan selventämistä myönnetystä) 1619,9 eläinyksiköstä 1943,3 eläinyksikköön. Tilalle rakennetaan uusi eläinsuoja nykyisen eläinsuojan länsipuolelle. Lisäksi rakennetaan uusi 400 m³ kuivalantala nykyisten lietalantaloiden eteläpuolelle. Tilalla on ennestään kaksi lietesäiliötä, tilavuuksiltaan 4300 m³ ja 2400 m³, sekä kaksi virtsasäiliötä kooltaan 250 m³ ja 60 m³. Suurempi virtsasäiliö poistuu muutoksen yhteydessä käytöstä. Lisäksi tilalla on ennestään yksi kuivalantala kooltaan 340 m³.

Vanhassa eläinsuojassa on lannan käsittelytapana lietalanta ja uuteen eläinsuojaan tulee kuivikelanta. Suurempi lietesäiliö täytetään lietekuilusta pudotuskaivon kautta säiliön alaosaan. Pienempään lietesäiliöön siirretään lietettä/biokaasulaitoksen rejektiä lietevaunulla tai rekalla

pudostuskaivosta alakautta altaaseen. Molemmissa lietesäiliöissä on katteena luonnollinen kuorettuma. Käyttöön jäävässä virtsasäiliössä on betoninen kansi ja olemassa olevan kuivalantalan neste valuu putkea pitkin säiliön yläosaan. Olemassa olevassa kuivalantalassa ei ole kiinteää katetta, hajuhaittoja ehkäistään tarvittaessa turpeella. Kuormausalue on betonia. Sadevedet johdetaan virtsasäiliöön. Uuteen kuivalantalaan tulee kiinteä katto ja kuormausalue tehdään joko betonista tai asfaltista. Uudessa eläinsuojassa kuivitetun alueen pinta-ala on 210 m² ja kuivikkeen paksuus 80cm. Kuivikemateriaalina käytetään olkea, heinää, turvetta ja kutteripurua. Kuivikepohja tyhjennetään 4 kertaa vuodessa olemassa olevaan ja uuteen kuivalantalaan.

Lannan levityksene on käytettävissä peltoalaa yhteensä ■■■ ha, joista ■■■ ha on omaa peltoa ja ■■■ ha vuokrapeltoja. Pellot eivät sijaitse luokitellulla pohjavesialueella.

Lantaa luovutetaan jatkokäsiteltäväksi tilan ulkopuolelle Pohjois-Suomen Biokaasu Oy:lle. Luovutettavan lannan määrä on vuodessa 4000 m³. Lanta palautuu käsittelyn jälkeen tilalle levitettäväksi peltoon. Sekä lietelanta, että kuivikelanta käyvät biokaasulaitoksella. Lanta levitetään peltoon multaimella.

Tilalla ei ole käytössä ulkotarhaa tai jaloittelualuetta. Tiineet hiehot ja ummassa olevat lehmät laiduntavat kolme kuukautta vuodessa. Eläimet ovat oisin sisällä. Laitumet eivät rajaannu vesistöön. Ilmoituksen mukaan laidunnusaikaa ei ole huomioitu lantavarastojen tilavuudessa.

Tila kuuluu vesiosuuskunnan vesijohtoverkostoon. Sosiaalityöjen jätevedet menevät umpikaivoon, jonka tilavuus on 5 m³. Jätevedet käsitellään kalkkistabiloinnilla ja levitetään peltoon. Eläinsuojissa syntyy yhteensä noin 250 m³ pesuvesiä ja maitohuoneen jätevesiä. Pesuvedet ja maitohuoneen jätevedet johdetaan lietesäiliöön.

Tila on sekajätteen ostalta kunnallisen jätehuollon piirissä. Jäteasiat käydään tyhjentämässä kahden viikon välein. Tilalla syntyy sekajätettä arviolta 3000 kg/vuosi, maatalouden muoveja 4000 kg/vuosi, jäteöljyjä 500 kg/vuosi, muita öljyisiä jätteitä 20 kg/vuosi, akkuja ja paristoja 50 kg/vuosi ja pilaantuneita rehuja 5000 kg/vuosi. Vaaralliset jätteet toimitetaan asianmukaisesti paikkoihin. Pilaantuneet rehut toimitetaan biokaasulaitokseen tai levitetään peltoon. Vaarallisia jätteitä ei varastoida tilalla. Kuolleet eläimet haudataan mahdollisimman nopeasti metrin syvyyteen.

Esikuivattua säilörehua valmistetaan noin 1100 tonnia vuodessa laakasiiloihin ja 1500 tonnia aumaan. Molemmista puristeneste johdetaan virtsa/puristenestesäiliöön. Puristeneste levitetään pellolle lannoitteeksi. Karjan ruokinta tapahtuu automaattisesti koneellisesti apevaunusta matoruokkijalle joka pudottaa eläimille.

Tilalla on yhteensä kolme polttoainesäiliötä, joiden yhteenlaskettu tilavuus on 12,9 m³. Kaikki säiliöt ovat maanpäällisiä ja kaikissa säiliöissä on lukitus, ylitäytönestin ja laponesto. Kaksi 5 m³ säiliötä ovat kaksoisvaipallisia. Pienempi 2,9 m³ säiliö on 1-vaippainen ja se sijaitsee 3 m³ katoksellisessa betonikaukalossa. Ilmoituksen mukaan tankkauspaikka päällystetään öljysoralla, betonilla tai asfaltilla kesän 2026 aikana.

Tilalla säilytettävät kemikaalit ovat öljytuotteet, rehunsäilöntäaineet, lannoitteet, kasvinsuojeluaineet, eläinten lääkkeet, eläinsuojissa käytettävät pesuaineet sekä desinfiointiaineet.

Tiedot toiminnan päästöistä ja vaikutuksista ympäristöön

Ilmoituksen mukaan toimintoja tilalla seurataan päivittäin ja puututaan epäkohtiin. Riskejä arvioidaan ennakolta ja torjutaan parhaalla mahdollisella tavalla. Toiminnan vaikutuksesta syntyy jonkin verran haju, melu, pöly ja ravinnepäästöjä ympäristöön. Jos päästöjä havaitaan minimoidaan ne ja pyritään vähentämään huolellisella toiminnalla. Ilmoituksen mukaan toimintaa ja ympäristövaikutuksia tarkkaillaan silmämääräisesti kerran vuodessa. Energiaa säästäväksi toimenpiteeksi on hankittu aurinkopaneelit ja navettaan vaihdettu led valaistus valonmäärän tunnistuksella joka ohjaa valaistusta joka päivä. Lanta poistuu lypsykarja navetasta alakautta säiliöön lietteenä vähentäen hajuhaittoja.

Hakemus poikkeamiseksi vähimmäisetaisyydestä

Hakemuksen mukaan lähin mahdollinen vaihtoehto eläinsuojan sijainnille on nelikulmaisesta lietealtaasta pohjoisen suuntaan riittävän etäälle. Eläinten viikoittainen liikuttelu lypsypihaton ja umpilehmähallin välillä on hankalaa jos rakennusten välimatka on pitkä, asemakuva hahmotelmassa näkyy kohtuuttoman pitkä eläinten siirtomatka, lisäksi tulevaisuuden visioissa on rakentaa kyseiselle alueelle aumakenttä.

Hajuhaittoja ehkäistään välttämällä turhaa kestokuivikkeen muokkaamista ja pitämällä kestokuivike hyvin kuivitetuna jolloin hajuhaitta ympärillä on vähäistä. Kestokuivikkeen tyhjennys aikana (suunniteltu 4krt/vuosi) työ pyritään tekemään tehokkaasti ja valitaan sellainen ajankohta jolloin tuuli ei käy eläinsuojasta naapuri kiinteistöjä päin. Lantaa laitettaessa vanhaan lantalaan joka on uudisrakennuksen vieressä tarvittaessa levitetään turvetta lantakasan päälle vähentämään hajuhaittoja.

Rakennuksia kuten vanha laakasiilo ja vanha navetta on edessä jotka blokkaa suurimman osan suorasta hajun leviämisestä. Lisäksi tyhjennystyö mistä hajua eniten voi levitä ympäristöön tehdään sopivalla tuulen suunnalla.

Asian käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Pudasjärven kaupungin verkkosivuilla 28.1. - 6.3.2026. Hakemuksesta on ilmoitettu kirjallisesti toiminta-alueen naapuritilojen omistajille.

Lausunnot

Ilmoituksesta on pyydetty lausunto Caruna Oy:ltä.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut Oulunkaaren ympäristölautakunta toimielimenään toimii Pudasjärven kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisena. Lupahakemuksen sisällöstä on keskusteltu ympäristöterveydenhuollon ympäristötarkastajan kanssa.

Caruna Oy toimitti lausuntonsa 5.3.2026, jossa lausuttiin seuraavaa:

“Nykyinen sähköjakeluverkko

Alueella ja alueen läheisyydessä sijaitsee Caruna Oy:n nykyistä sähköverkkoa liitteen 1 mukaisesti. Liitteen 1 kuvassa on esitetty sinisellä

värillä 20 kV:n johdot ja vihreällä 0,4 kV:n johdot. Ilmajohdot on esitetty yhtenäisellä viivalla ja maakaapelit katkoviivalla.

Siirtokustannusten jako

Mahdolliset tarvittavat johtosiirrot tehdään Carunan toimesta ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja. Johtojen siirto edellyttää, että niille järjestyy uusi pysyvä reitti.

Muuta huomautettavaa

Meillä ei ole muuta huomautettavaa ko. ympäristölupahakemuksesta.”

Muistutukset ja mielipiteet

Ilmoituksesta jätettiin yksi muistutus.

Muistuttaja A 4.3.2026:

“[REDACTED] ei ole varsinaisesti huomautettavaa uuden eläinsuojan ja lantalan rakentamiseen eikä eläinmäärän lisäämiseen. Sen sijaan esitämme huolen toiminnan laajentamisen vaikutuksesta Kouvanjoen ja sitä kautta koko jakokunnan alueen vesistön tilaan. Haluamme korostaa, että lisääntyneen peltoviljelyn, lannoitteiden käytön ja lietelannan sekä muiden jätevesien käsittelyn tulee noudattaa erityistä huolellisuutta vesistövaikutuksen minimoimiseksi ja mahdollisuuksien mukaan kokonaan välttämiseksi.”

Hakijan kuuleminen

Jurmun Maatila Oy on ilmoittanut sähköpostitse 9.3.2026 ettei näe tarpeelliseksi jättää vastinetta annettuun lausuntoon ja muistutukseen.

Valmistelijan päätösesitys

Oulunkaaren ympäristölautakunta hyväksyy Jurmun Maatila Oy:n ilmoituksen eläinsuojan toiminnan olennaisesta muuttamisesta sekä eläinsuojan vähimmäisetaisyydestä poikkeamisen Pudasjärven kaupungin Sarakylässä kiinteistöllä Leililä 615-411-74-4 tämän ilmoituspäätöksen mukaisesti.

Eläinsuojan toimintaa tulee harjoittaa ilmoituksessa esitetyllä tavalla noudattaen muun lainsäädännön ohella valtioneuvoston asetusta ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) ja valtioneuvoston asetusta eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) ja noudattaen seuraavia määräyksiä:

1. Eläinsuojiin saa sijoittaa ilmoituksen mukaisesti enintään 151 lypsylehmää, 42 hiehoa, 30 6-12 kk ikäistä lehmävasikkaa, 20 alle 6 kk ikäistä lehmävasikkaa ja 5 alle 6 kk ikäistä sonnivasikkaa eli yhteensä 1943,3 eläinyksikköä. Eläinten määrää ja ikäjakaumaa voidaan muuttaa yhteenlasketun eläinyksikkömäärän sisällä edellyttäen, että lannantuotanto ja muut ympäristövaikutukset eivät ylitä yhteenlasketun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.
2. Eläinsuojan rakenteet on sijoitettava ilmoituksessa esitettyjen piirustusten mukaisesti.

3. Toiminnan eläinsuojissa ja niiden ympäristössä tulee tapahtua siten, että siitä ei aiheudu kohtuutonta liikenne-, jäte-, haju- tai meluhaittaa naapureille ja ympäristölle. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa määräyksiä toiminnan haittojen rajoittamiseksi.
4. Lantavarastoilta edellytetään 12 kuukauden varastointitilavuutta. Lietelannan, maitohuoneen jätevesien, eläinsuojien pesuvesien sekä lietesäiliöihin kertyvien sadevesien varastointitilaa tulee olla käytettävissä vähintään 4757 m³ ja kuivikelannalle vähintään 783 m³.
5. Eläinsuojien ja lantavarastojen ympäristö tulee pitää siistinä. Eläinsuojien ja lantavarastojen rakenteet tulee ylläpitää vesitiiviinä ja niitä tulee käyttää siten, etteivät lanta ja muut muodostuvat nesteet pääse valumaan pinta- ja pohjaveteen tai muualle ympäristöön. Eläinsuojien katoilta kertyvät sade- ja sulamisvedet tulee johtaa eläinten kulkuväylien sekä lannan varastointi- ja käsittelytilojen ulkopuolelle. Eläinsuojien kulkuteiden tulee olla kovapohjaisia ja niille kertyvä lanta tulee poistaa säännöllisesti. Lannan varastointitilat tulee tyhjentää vuosittain. Tyhjennyksen yhteydessä on tarkastettava varastojen kunto ja havaitut puutteet on korjattava välittömästi.
6. Lietelantasäiliöt on täytettävä nestepinnan alapuolelta. Toiminnassa tulee varmistaa luonnollisen kuorettuman pysyminen. Tarvittaessa lietesäiliöihin on lisättävä kiinteä tai kelluva kate (esimerkiksi turvetta).
7. Uusi kuivalannan varastointitila tulee kattaa tai varastoitava aine peittää siten, että sadevesien pääsy varastointitilaan estetään. Mikäli toiminnassa ilmenee ennalta arvaamattomia hajuhaittoja, on ryhdyttävä toimenpiteisiin haittojen vähentämiseksi.
8. Eläinten laiduntaminen on järjestettävä siten, ettei laidunnuksesta aiheudu pinta- tai pohjavesien pilaantumisen vaaraa. Mikäli laidunalueelle on tarve sijoittaa ruokinta- tai juottopaikka, tulee sen sijoittamisessa noudattaa valtioneuvoston asetuksessa 1250/2014 eli ns. nitraattiasetuksessa esitettyjä suojaetäisyyksiä sekä muita rajoituksia. Ruokinta- tai juottopisteen paikkaa on vaihdeltava määräajoin merkittävän pistemäisen kuormituksen estämiseksi.
9. Ilmoituksen mukaisen eläinmäärän lannan levitykselle on oltava käytössä vähintään 137,1 hehtaaria peltoa tai lannan levityssopimuksia. Toiminnanharjoittajan hallussa olevista lannan levityspelloista on oltava ajantasaiset vuokrasopimukset ja ne on pyydettäessä esitettävä valvontaviranomaiselle. Lannan levitys ja kuljetus sekä muu toiminta tulee järjestää siten, ettei se aiheuta kohtuutonta haittaa alueen asukkaille.
10. Toiminnassa syntyvät jätteet on varastoitava niin, ettei niistä aiheudu maaperän, pinta- ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa, epäsiisteyttä, roskaantumista eikä muuta haittaa taikka vaaraa ympäristölle tai terveydelle. Toiminnassa on noudatettava voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä.
11. Eläinsuojan sosiaalitilojen wc-vedet tulee johtaa yleiseen jätevesiviemäriin tai umpisäiliöön ja toimitettava

jätevedenpuhdistamolle tai jätevedet on käsiteltävä siten, että ympäristöön johtuvaa kuormitus vähenee orgaanisen aineksen osalta vähintään 80 %, kokonaisfosforin osalta vähintään 70 % ja kokonaistypen osalta vähintään 30 %.

Käymälävesiä ja saostuskaivolietteitä ei saa levittää peltoon ilman asianmukaista käsittelyä.

12. Vaaralliset jätteet ja toiminnassa käytettävät kemikaalit on varastoitava tarkoitukseen soveltuvissa varastoissa, tiiviillä alustalla. Vaaralliset jätteet on toimitettava vähintään kerran vuodessa vastaanottajalle, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottamiseen. Kuolleet eläimet on varastoitava tiivispohjaisella alustalla ja tarkoitukseen soveltuvassa paikassa siten, että varastoinnista ei aiheudu haittaa ympäristölle. Kuolleet eläimet on toimitettava asianmukaiseen jätteenkäsittelyyn tai haudattava viipymättä valtioneuvoston asetuksen (138/2019) mukaisesti. Rehujätteet on varastoitava siten, ettei varastoinnissa aiheudu ravinnepäästöjä pinta- tai pohjavesiin, epäsiisteyttä taikka haju- tai muuta haittaa ympäristölle.

13. Polttoaineet tulee säilyttää kaksoisvaipallisissa säiliöissä tai yksivaippaisissa säiliöissä, jotka ovat sijoitettuna suoja-altaaseen. Katetun suoja-altaan tilavuuden tulee olla vähintään 10 % suurempi kuin suoja-altaassa olevan suurimman säiliön tilavuus.

Polttonestesäiliön alustan ja tankkauspaikan tulee olla tiivis ja vuotojen pääsy maaperään ja pinta- ja pohjavesiin on estettävä.

Polttonestesäiliön välittömässä läheisyydessä tulee olla helposti saatavilla riittävästi imeytysainetta polttoainevuotojen varalta.

Polttonesteellä tai kemikaaleilla likaantuneet maa-ainekset on poistettava viipymättä ja pilaantuneet maa-ainekset ja käytetyt imeytysaineet on toimitettava vastaanottajalle, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottamiseen. Tilavuudeltaan yli 1,5 m³ polttonestesäiliön kunto tulee tarkastuttaa pätevällä tarkastajalla vähintään kerran kymmenessä vuodessa.

14. Sellaisista poikkeuksellisista tilanteista ja vahingoista, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa, on välittömästi ilmoitettava palo- ja pelastusviranomaisen lisäksi valvontaviranomaiselle. Ympäristöhaittojen torjuntaan on ryhdyttävä heti vahingon sattuessa.

15. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan käyttöönottoon.

16. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta. Vuosiyhteenveto on pyydettäessä esitettävä Oulunkaaren ympäristöpalveluille. Vuosiyhteenvedon tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- Eläinmäärät
- Tuotetun lannan määrä (m³/vuosi)
- Lannan vastaanotto- tai luovutussopimukset ja lannan toimittamisen ajankohdat

- Uudet tai muuttuneet lannan levitykseen käytettävät peltoalat ja sopimukset
- Tiedot toiminnasta syntyneistä jätteistä (mukaan lukien kuolleet eläimet), niiden määrä ja toimituspaikka
- Tiedot polttoainesäiliön ja kylmähuollon tarkastuksista
- Tiedot mahdollisista muutoksista ja poikkeuksellisista tilanteista toiminnassa.

17. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava toiminnan olennaisista muutoksista tai toiminnan keskeyttämisestä Oulunkaaren ympäristöpalveluille. Ennen toiminnan lopettamista on esitettävä suunnitelma lopettamiseen liittyvistä toiminnoista. Toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on myös ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Päätöksen perustelut

Toimittaessa ilmoituksen ja tämän päätöksen määräysten mukaisesti eläinsuojan toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Toiminnasta ei aiheudu ennalta arvioiden kyseisellä sijoituspaikalla ympäristönsuojelulain 115 d §:ssä tai naapuruuksuhdelain (26/1920) 17 §:ssä mainittuja seurauksia eikä sillä ole kaavallista estettä.

Perustelut vähimmäisetäisyydestä poikkeamiselle

Valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) 2 §:n mukaan eläinsuoja, eläinsuojan laajennusosa ja lannan varastointiin tarkoitettu rakennus tai rakennelma on sijoitettava siten, että se on vähintään liitteessä 1 säädetyllä etäisyydellä (vähimmäisetäisyys) lähimmästä naapurikiinteistöllä sijaitsevasta asumiseen tai loma asumiseen tarkoitetusta rakennuksesta, koulusta, päiväkodista, sairaalasta ja muusta vastaavasta kohteesta, jossa hajusta saattaa aiheutua haittaa ihmisten viihtyvyydelle (hajusta häiriintyvä kohde).

Valtioneuvoston asetuksen 138/2019 3 §:n mukaan eläinsuojan laajennusosa ja lannan varastointitilan laajennusosa voidaan sijoittaa poiketen 2 §:n 1–3 momentissa säädetyistä vähimmäisetäisyydestä, jos laajennusosaa ei voida sijoittaa kiinteistöllä muulle soveltuvalla vähimmäisetäisyyden täyttävälle paikalle ja vähimmäisetäisyydestä poikkeamisesta ei käytettävät hajun leviämistä vähentävät toimenpiteet ja tekniikat sekä paikalliset olosuhteet huomioiden aiheudu huomattavaa hajuhaittaa häiriintyvässä kohteessa. Päätöksen vähimmäisetäisyyksistä poikkeamisesta sekä sijoituspaikan hyväksymisestä tekee ilmoituksen käsittelevä viranomainen.

Toiminnan laajentamisessa joudutaan harkitsemaan, tarkoittaako laajennus sellaisia muutoksia, että toiminta on katsottava uutta toimintaa vastaavaksi. Arviointi on aina tehtävä tapauskohtaisesti kyseisen toiminnan ominaispiirteet huomioiden. Arviointi siitä, onko laajennus katsottava uutta toimintaa vastaavaksi, ei ole sidottu laajennuksen suuruuteen, vaan arvioinnissa tulee aina huomioida mm. asutuksen läheisyys ja ympäristövaikutukset.

Valtioneuvoston asetuksen 138/2019 liitteen 1 mukainen vähimmäisetäisyys on 350 metriä, kun eläinyksikkömäärä on 1650–2089 ey ja kun lietelantaloissa on luonnollinen kuorettuma. Kuivikelannassa vähimmäisetäisyys on 250 metriä. Uudessa eläinsuojassa on käytössä

kestokuivikepohja, joten sen osalta sovelletaan 250 metrin vähimmäisetäisyyttä. Vähimmäisetäisyys täyttyvät uuden kuivalantalan osalta, josta on noin 270 metriä lähimpään vakituksessa asuinkäytössä olevaan rakennukseen.

Hakija on hakenut poikkeamista vähimmäisetäisyydestä uuden eläinsuojan osalta. Alle 250 metrin etäisyydellä uudesta eläinsuojasta sijaitsee kaksi vakituksessa käytössä olevaa asuinrakennusta. Kyseisiin rakennuksiin on etäisyyttä noin 110 ja 160 metriä. Hakija on perustellut poikkeamista sillä, että eläinten viikottainen liikkuminen lypsypihaton ja umpilehmähallin välillä on hankalaa, jos rakennusten välimatka on pitkä. Lisäksi vaihtoehtoiselle paikalla on tulevaisuudessa tarkoitus rakentaa aumakenttä.

Asetuksen perustelumiston (YM 17.1.2019) mukaan poikkeamismahdollisuus edellyttää aina, että laajennusosalle ei kiinteistöllä ole muuta soveltuvaa, vaihtoehtoista sijoituspaikkaa. Sijoituspaikan soveltuvuutta tulee arvioida myös eläinsuojan toimintaedellytysten kannalta. Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että eläinsuojan laajennukselle ei ole vähimmäisetäisyyksien päässä olevaa vaihtoehtoista paikkaa, kun otetaan huomioon tarve liikutella eläimiä eläinsuojien välillä.

Laajennukseen liittyvä uusi lantala sijoitetaan kauemmas asutuksesta. Uuteen eläinsuojaan sijoitetaan huomattavasti vähemmän eläimiä (18 lypsylehmää ja 20 hiehoa) kuin olemassa olevaan eläinsuojaan. Uudessa eläinsuojassa on käytössä kestokuivikepohja eikä lietelantaa muodostu. Harkinnassa on otettu huomioon, että toiminta sijoittuu kiinteistölle, jolla on jo aiemmin harjoitettu vastaavaa toimintaa. Eläinsuojan toiminnasta ei ole tullut aiemmin valvontaviranomaisen tietoon valituksia. Edellä mainitun perusteella Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että toiminta voidaan katsoa laajennukseksi ja, että poikkeaminen vähimmäisetäisyydestä voidaan myöntää. Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että lupamääräyksiin voidaan riittävästi ehkäistä toiminnasta aiheutuvia haittoja ja erityisesti hajuhaittaa. Kun noudatetaan tässä päätöksessä annettuja määräyksiä ja muuten toimitaan ilmoituksessa esitetyllä tavalla, toiminta ei aiheuta kohtuutonta rasitusta tai muuta olennaista haittaa naapureille.

Määräysten perustelut

Päätös on tehty ilmoituksen mukaiselle eläinmäärälle. Eläinten ikäjakauma saattaa vaihdella tuotantotilanteen mukaan, mutta toimintaa tulee harjoittaa siten, että lannantuotanto ja muut ympäristövaikutukset eivät ylitä yhteenlasketun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa tai muita ympäristövaikutuksia (määräys 1).

Määräyksellä 2 varmistetaan uuden laajennusosan ja uusien lantaloiden sijoittaminen ilmoituksessa esitettyyn paikkaan.

Lannan varastointitilavuutta on oltava 12 kuukauden laskennalliselle lannan tuotannolle. Lisäksi lantalatilavuudessa tulee ottaa huomioon eläinsuojan pesuvedet, maitohuoneen jätevedet ja kattamattomiin lietesäiliöihin kertyvä sadevesi. Lietelantaloiden tilavuusvaatimus perustuu nitraattiasetuksen (1250/2014) liitteen 1 mukaiseen eläinmäärän laskennalliseen lietelannantuottoon: 25,5 m³/lypsylehmä, 8,5 m³/hieho, 7,2 m³/lehmävasikka (ikä 6-12 kk), 3,6 m³/lehmävasikka (ikä alle 6 kk) ja 4,7 m³/sonnivasikka (ikä alle 6 kk), yhteensä 3890 m³. Kuivikelannan osalta määrät ovat 28,6 m³/lypsylehmä ja 13,4 m³/hieho eli yhteensä 783 m³.

Lietesäiliöiden tilavuusvaatimuksessa on huomioitu kuorettumalla säiliöihin kertyvät sadevedet nitraattiasetuksen mukaisesti. Luonnollinen kuorettuma ei estä sadeveden pääsyä varastoon, joten sadevesien määrä tulee ottaa huomioon varaston mitoituksessa. Säiliökorkeutta tulee lisätä tällöin 300 mm. Lietesäiliöiden sadevesille varastointitilavuutta tulee olla yhteensä vähintään 617 m³. Lisäksi pesuvesille ja maitohuonone jätevesille tulee ilmoituksen mukaisesti varata tilavuutta 250 m³. Ilmoituksen mukaan lietalantalatilavuutta on käytössä yhteensä 6700 m³ ja kuivalantalatilavuutta 740 m³. Lisäksi tilalla on käytössä kestokuivikepohja jonka tilavuus on 168 m³. Tilan toimintaan varatut lantavarastot riittävät haetulle eläinmäärälle (määräys 4).

Määräykset 3 ja 5-9 on annettu, jotta toiminnasta ei aiheutuisi merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa tai terveyshaittaa tai kohtuutonta haittaa naapureille ja jotta ympäristön pilaantumisvaaraa voitaisiin ehkäistä tehokkaasti. Eläinsuojan, lantavarastojen ja muiden rakenteiden asianmukaisella käytöllä ja kunnossapidolla ehkäistään ympäristöhaittojen syntyminen. Lannan varastointitilojen vesitiiviys ja kattamisvaatimus perustuu nitraattiasetuksen 7 §:än. Lantavarastojen vuosittaisella tyhjentämisellä varmistetaan varastojen hyötytilavuuden säilyminen. Tyhjien varastojen rakenteet voidaan samalla tarkastaa silmämääräisesti mahdollisten vaurioiden varalta.

Lannan levitystä varten on oltava riittävästi peltoalaa ylilannoituksen ja siitä aiheutuvan huuhtoutumisriskin vähentämiseksi. Peltoalavaatimus perustuu valtioneuvoston asetuksen (138/2019) liitteeseen 2. Lannan levitykseen käytettävissä olevaa peltopinta-alaa laskettaessa on käytetty ilmoituksen mukaisia eläinmääriä. Naapureille ja lannanlevitysalojen läheisyydessä asuville aiheutuvaa hajuhaittaa voidaan vähentää lantaa levitettäessä esimerkiksi jättämällä tarvittaessa riittävä suojavyöhyke naapurin pihapiiriin ja muokkaamalla lanta maahan mahdollisimman pian (määräys 9).

Jätelain 13 §:n mukaan jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Haitallisten aineiden maaperään ja vesiin pääsyn sekä roskaantumisen estämiseksi on tarpeen antaa määräyksiä jätteiden ja kemikaalien varastoinnista ja jätteiden toimittamisesta käsiteltäväksi. Polttoaineen varastoinnista ja käsittelystä on annettu määräys ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Säiliön varastointipaikan ja tankkauspaikan riittävällä suojauksella ja sen läheisyyteen sijoitetuilla imeytysaineilla voidaan ehkäistä maaperän pilaantumista mahdollisessa vahinkotilanteessa. Tiivispohjaiselta alustalta vuodot on helpompi havaita ja puhdistaa (määräykset 10, 12 ja 13).

Eläinsuojien yhteydessä olevien sosiaalityötilojen wc-vesiä ei saa johtaa käsittelemättöminä maahan, ojaan tai muuhun uomaan vesien pilaantumisvaaran vuoksi. Jätevesien käsittelystä ja johtamisesta viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla säädetään ympäristönsuojelulain (527/2024) 16 luvussa. Pudasjärven kaupungin jätehuoltomääräysten mukaan asumisessa syntyvät lietteet on ensisijaisesti toimitettava jätevedenpuhdistamoille käsiteltäväksi. Omassa asumisessa syntyvän lietteen saa levittää käsiteltynä lannoitustarkoituksessa omalle pellolle tai omassa hallinnassa olevalle pellolle. Liete on aina käsiteltävä hygieeniseksi kalkkistabiloimalla tai muulla Ruokaviraston hyväksymällä tavalla. Jätevesilietteen omatoimisesta käsittelystä on aina tehtävä etukäteen kirjallinen ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle (Pudasjärvellä

Oulun kaupungin yhdyskuntalautakunnan alainen seudullinen jätehuoltojaosto). (määräys 11)

Määräykset 13 ja 14 on annettu pilaantumisen ehkäisemiseksi ja häiriötilanteissa ja poikkeuksellisissa tilanteissa mahdollisesti syntyvien päästöjen ja niistä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Mikäli toiminnasta aiheutuu haittoja ympäristölle, tulee toiminnanharjoittajan ryhtyä toimenpiteisiin haitan poistamiseksi. Haitallisten aineiden vuotamiseen on varauduttava ennalta ja alueella on oltava tarvittava välineistö vahinkojen korjaamiseen. Valvontaviranomaisen on tarpeen tietää pilaantumisen vaaraa aiheuttavista tilanteista ja tehdyistä torjuntatoimenpiteistä.

Käyttämällä parasta taloudellisesti käyttökelpoista tekniikkaa voidaan tehokkaimmin ehkäistä toiminnan haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Toiminnanharjoittajan on tärkeää seurata alansa tekniikan ja menetelmien kehittymistä ja ottaa niitä tarvittaessa käyttöön (määräys 15).

Ympäristönsuojelulain ja jätelain nojalla valvontaviranomaisella on oikeus saada tietoja toiminnan lainmukaisuuden seuraamiseksi. Toiminnan raportointivelvoitteella varmistetaan lupamääräysten noudattamista (määräys 16).

Ympäristönsuojelulain 170 § mukaisesti toiminnanharjoittajan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnanharjoittajan vaihtumisesta, toiminnan pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan lopettamisesta tai muista toimintaa koskevista valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristön pilaantumiseen taikka säädösten tai ilmoituspäätöksen noudattamiseen (määräys 17).

Vastaus Caruna Oy:n lausuntoon

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo ettei Caruna Oy:n lausunnossa ole esitetty sellaisia seikkoja, joita on tarpeen ottaa huomioon määräyksillä.

Vastaus A:n muistutukseen

Muistutuksessa esitetyt asiat on huomioitu lupamääräyksissä 5, 8, 9, 12 ja 13. Lisäksi toiminnassa tulee noudattaa muun muassa nitraattiasetusta, jossa säädetään muun muassa lannoitteiden käytöstä.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta on tehtävä ilmoitus (YSL 115 a §).

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tämän ilmoituspäätöksen määräyksiä ankarampia säännöksiä tai päätöksestä poikkeavia säännöksiä ilmoituspäätöksen voimassa olosta tai tarkistamisesta, on, asetusta ilmoituspäätöksen estämättä noudatettava (YSL 70 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Ilmoituspäätöksen mukainen toiminta voidaan aloittaa päätöksen antamisen jälkeen (YSL 115 c §). Ilmoituspäätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta (YSL 115 d §).

Tämä ilmoituspäätös korvaa kokonaisuudessaan Oulunkaaren ympäristölautakunnan päätöksellään 31.1.2019 § 4 myöntämän ympäristöluvan. Ympäristölupapäätös 31.1.2019 § 4 raukeaa tällä päätöksellä.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 2, 6-12, 14-17, 19-20, 22-23, 39 a, 42-44, 52-53, 58, 62, 66, 70, 83, 85, 87, 89, 115 a-115 e, 123, 134, 170, 172, 174, 189-191, 205 § ja liite 3 ja 4.

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 3-4, 11-14, 15a §.

Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019).

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014).

Jätelaki (646/2011) 2, 5-6, 8, 12-13, 24, 28-29, 72-73, 118-120 ja 122 §.

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 2, 4, 8 ja 11-12 §.

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §.

Oulunkaaren ympäristölautakunnan (25.4.2024 § 28) hyväksymä maksujen määräytymisperusteet.

Hailuodon, lin, Kempeleen, Lumijoen, Oulun ja Pudasjärven jätehuoltomääräykset, Oulun seudullinen jätehuoltojaosto 15.09.2022 §11.

Päätöksestä perittävä maksu

Oulunkaaren ympäristölautakunnan päätöksellään 25.4.2024 § 28 hyväksymän ympäristönsuojelua ja maa-aineksia koskevien suoritteiden maksutaksan liitteenä olevan maksutaulukon kohdan 31. a) 3) perusteella eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 150 ja alle 300 lypsylehmälle koskevan ilmoituksen käsittelystä peritään 1805 euroa.

Käsittelymaksu on 1805,00 euroa.

Valvontamaksu

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on valvottava säännöllisesti määräaikaistarkastuksin sellaisia ympäristönsuojelulain nojalla ilmoituksenvaraisia toimintoja, joiden valvontaviranomaisena kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimii. Määräaikaistarkastuksista peritään kulloinkin voimassa olevan taksan mukainen maksu.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi hallintolain 62 a §:ssä säädetyllä julkisella kuulutuksella (YSL 85 §).

Ote pöytäkirjasta:

Jurmun Maatila Oy

Caruna Oy

Muistuttaja A

Lupa- ja valvontavirasto

Ympäristöjohtajan päätösesitys

Ympäristölautakunta hyväksyy valmistelijan päätösesityksen.

Päätös